

СХЕМА ЗА ПЕРЕРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНО ПЛАЩАНЕ

1. Описание на схемата.

Схемата за преразпределителното плащане е доброволна за държавите членки и определя по-високо еднакво за всички бенефициенти плащане на хектар за първите хектари на всяко стопанство, допустимо за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП). България взе решение да приложи схемата през 2014 г.

Плащането се предоставя на годишна база на отговарящите на условията за подпомагане хектари. Финансирането за схемата се осигурява от тавана за директни плащания за съответната година, като бюджетът може да бъде до 30% от тавана за директни плащания за съответната година. Размерът на първите хектари се определя по решение на съответната държава, но не може да е по-голям от 30 ха (300 дка) или средния размер на стопанството в съответната държава. За България средният размер на стопанствата е 6 ха (60 дка) съгласно данните за страната в Регламент 1307/2013. Надбавката за първите хектари не може да бъде по-голяма от 65% от националното средно плащане на хектар. Европейското законодателство дава възможност на държавата членка да приложи различен размер на добавката за хектарите в рамките на първите 30 ха (300 дка) като градацията е по избор на съответната държава членка.

От 2015 г. европейското законодателство изисква директните плащания на един бенефициент в размер над 150 000 евро да се намаляват с най-малко 5%. Посочената цифра е минималната възможна за прилагане. Прилагането на Схемата за преразпределително плащане с бюджет от поне 5% от средствата за директни плащания, може да бъде алтернатива на намалението на директните плащания.

2. Срок за нотифициране и /или прилагане (начална дата)

До 1 август на всяка година държавата членка трябва да уведоми Комисията дали ще прилага схемата, считано за следващата година, както и относно процента от националния таван, който ще използва за схемата.

3. Нормативни изисквания за подпомагане по схемата

Допустими кандидати по схемата са физически или юридически лица, които отговарят на условията за подпомагане по СЕПП.

4. Връзка със сегашни схеми.

По-високото подпомагане за първите хектари ще бъде получено от всички бенефициенти по СЕПП, които имат оторизирани площи по схемата.

5. Потенциални бенефициенти.

Потенциални бенефициенти са всички земеделските стопани с право на получаване на плащане по СЕПП. Преразпределителното плащане не е предназначено само за стопанствата в рамките на първите хектари, т.е. с размер на площите до 30 ха (300 дка), а надбавката се отпуска и на по-големите стопанства за техните първи 30 ха (300 дка).

6. Потенциални ползи и ефект от прилагането на схемата.

Схемата за преразпределително плащане има за цел да се постигне по-равномерно разпределение на директните плащания между отделните групи бенефициенти. Тази схема предоставя механизъм за преразпределяне на средства без да носи рискове от глобална загуба на финансиране в резултат на неусвояване на бюджета. Чрез механизма на преразпределителното

плащане по ефикасен и ефективен начин може да бъдат насочени средства към малките и средни по размер земеделски стопанства. По този начин може да бъде подобрена структурата на разпределяне на директни плащания като се повиши подпомагането за преобладаващата част от земеделските стопанства, които са бенефициенти по Схемата за единно плащане на площ.

Нетно увеличение на субсидията ще има при стопанствата, при които добавката осигурена чрез Схемата за преразпределително плащане ще надхвърли редуцията на ставката по СЕПП в резултат на намаления бюджет от прилагането на схемата. Прилагането на преразпределително плащане може да спомогне за оправдаване на очакванията на българското общество и земеделската общност за избягване на ситуация, в която малък брой големи бенефициенти получават по-голямата част от директните плащания и голям брой бенефициенти получават незначителен дял от общата директна субсидия. С прилагането на Схемата за преразпределително плащане ще бъдат по-чувствително стимулирани голям брой средни и малки земеделски стопанства, като се отчита по-голямата интензивност на труда в тези стопанства и икономии от мащаба, които са характерни за големите стопанства.

7. Възможни проблеми/ трудности.

Съществува опасност от изкуствено разделяне на стопанствата с цел получаване на по-висока субсидия по схемата за преразпределителното плащане.

8. Национални решения.

- Да се реши дали да се прилага схемата за преразпределително плащане - решението се взема за всяка година (за 2014 г. схемата се прилага);
- Да се определи какъв процент от националния таван ще бъде използван за съответната година;
- Да се реши дали ставката ще бъде еднаква за всички първи хектари или ще се приложи диференциране на нивото на подпомагане.

9. Начини на прилагане.

При решение на държавата да прилага Схемата за преразпределително плащане, тя може да бъде приложена по 2 различни начина:

1. Еднаква ставка за всичките първи хектари (1 ниво на подпомагане).
2. Различна ставка за първите хектари с определено диференциране по избор на държавата в рамките на първите хектари (2 или повече нива на подпомагане).

Изборът на единна ставка за всички първи хектари предполага по-опростени условия и по-лесно възприемане на изискванията на подпомагането от бенефициентите. По този начин се гарантира еднакво по-високо субсидиране на всички стопанства в рамките до 30 ха (300 дка) без да се прави диференциация между тях. Административното натоварване също е по-ниско отколкото при прилагане на диференциация в рамките на първите хектари.

10. Прилагане и бюджет по схемата¹.

<i>Календарна година (Кампания за ДП)</i>	<i>2015</i>
ДП, евро	721 251 000
30% "зелени" плащания, евро	237 272 700
Обвързана подкрепа - 13%+2%; евро	118 636 350
2% млад фермер, евро	15 818 180
Пакет за ПРП, евро	55 889 146
Пакет за ПРП, лева	109 307 991
Бюджет за ПРП - % от тавана за ДП	7.07
Ставка ПРП, евро/ха	76.69
Ставка ПРП, лева/дка	15.00
Пакет за СЕПП, евро	293 634 624
Площ по СЕПП за кампания 2013, ха	3 544 188
Ставка СЕПП, евро/ха	82.85
Ставка зелени плащания, евро/ха	66.95
Общ размер за СЕПП, „зелени“ и ПРП, евро/ха	226.49
Общ размер за СЕПП, „зелени“ и ПРП, лева/дка	44.29
Ставка СЕПП без прилагане на ПРП, евро/ха	98.62
Общ размер за СЕПП и „зелени“ без прилагане на ПРП, лв/дка	32.38

През кампания 2013 общият брой на земеделските стопани с оторизирана сума по СЕПП над 0 лева е 81 003. От тях 85% (68 710 земеделски стопани) са получили директни плащания за площи в диапазона до 30 ха (0 - 300 дка). Само 12 293 бенефициента (15%) са получили подпомагане за стопанства над 30 ха (300 дка). Площта, обаче е разпределена предимно във втората група бенефициенти – 3 184 211 ха (90%) са в стопанства над 30 ха (300 дка), а в стопанствата до 30 ха (300 дка) са 359 977 ха (10%).

При прилагане на Схемата за преразпределително плащане съгласно данните от кампания 2013 в схемата би влязла земя в размер на 728 767 ха (359 977 ха от стопанствата в диапазона до 30 ха (300 дка) и 368 790 ха за първите 30 ха (300 дка) от стопанствата в диапазона над 30 ха).

11. Допълнителна информация.

Държавите членки са задължени да осигуряват контрол по отношение на земеделски стопани, за които е установено, че след **18 октомври 2011 г.** изкуствено са създали условията за възползване от преразпределителното плащане.

¹ Представените данни са индикативни и се базират на изходна информация от кампания за директни плащания 2013 г. През 2015 г. на базата на различния брой заявители и различния размер на заявена и допустима площ ще се получат разлики в размера на подпомагането на единица площ. Основен репер е размерът на бюджета, който следва да бъде обявен и на Европейската комисия. Окончателният размер на подпомагането на единица площ ще се получи като размерът на бюджета се раздели на допустимите за подпомагане площи за 2015 г. като по този начин няма да има неусвоен бюджет.